

AD 13/26

LIMITE

CONF-ALB 3

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- Ομάδα κεφαλαίων 1: Θεμελιώδη πεδία

ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

ΑΛΒΑΝΙΑ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ομάδα διαπραγματευτικών κεφαλαίων: 1

Θεμελιώδη πεδία

Συμπεριλαμβανομένων των εξής: Λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, Κεφάλαιο 23 - Δικαστικό σύστημα και θεμελιώδη δικαιώματα, Κεφάλαιο 24 - Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια, Οικονομικά κριτήρια, Κεφάλαιο 5 - Δημόσιες συμβάσεις, Κεφάλαιο 18 - Στατιστικά στοιχεία, Κεφάλαιο 32 - Δημοσιονομικός έλεγχος

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η ΕΕ συμφωνεί ότι η Αλβανία έχει, σε γενικές γραμμές, εκπληρώσει τα ενδιάμεσα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στην κοινή θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το άνοιγμα του κεφαλαίου (AD 18/24 CONF-ALB 3). Με βάση την εκτίμηση αυτή, το παρόν έγγραφο της ενδιάμεσης κοινής θέσης της ΕΕ συμπληρώνει την κοινή θέση της ΕΕ για το άνοιγμα του κεφαλαίου 1, στην οποία είχε ήδη καθοριστεί η θέση της ΕΕ και τα κριτήρια αξιολόγησης για το κλείσιμο των κεφαλαίων 5, 18 και 32, τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν. Η παρούσα ενδιάμεση κοινή θέση της ΕΕ χρησιμεύει, μεταξύ άλλων, για τον καθορισμό των εναπομενόντων κριτηρίων αξιολόγησης για το κλείσιμο αυτής της ομάδας κεφαλαίων.

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη διάσκεψη προσχώρησης με την Αλβανία (AD 5/22 CONF-ALB 2) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτή, δηλαδή:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράσουν είτε η Αλβανία είτε η ΕΕ σχετικά με συγκεκριμένο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να λάβουν σχετικά με άλλα κεφάλαια·
- οι συμφωνίες που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με συγκεκριμένα κεφάλαια, έστω και μερικές συμφωνίες, δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου επιτευχθεί γενική συμφωνία για όλα τα κεφάλαια·
- καθώς και από τις απαιτήσεις που ορίζονται στα σημεία 3, 5, 10, 14, 16, 31, 33, 36, 38, 39, 46, 47 και 48 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και την ουσιαστική εφαρμογή και επιβολή τους και, εν γένει, να αναπτύξει, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατό περισσότερο τις πολιτικές και τα μέσα της ΕΕ. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή των βασικών μεταρρυθμίσεων και της νομοθεσίας σε όλες τις πτυχές της ομάδας κεφαλαίων «Θεμελιώδη πεδία», περιλαμβανόμενου ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων, όπως προσδιορίζεται κατωτέρω.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία, στη θέση της AD 19/24 CONF-ALB 4, αποδέχεται το κεκτημένο της ΕΕ στο πλαίσιο της ομάδας κεφαλαίων 1 ως ίσχυε στις 2 Οκτωβρίου 2024 και ότι, έως την ημερομηνία προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα είναι έτοιμη να το εφαρμόσει.

Η ΕΕ σημειώνει με θετικό πρόσημο τις διάφορες ενέργειες και τα μέτρα που ενέκρινε και εφάρμοσε η Αλβανία με βάση, μεταξύ άλλων, τους οικείους χάρτες πορείας για το κράτος δικαίου, τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, καθώς και τις προσπάθειές της να εκπληρώσει τα ενδιάμεσα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στο έγγραφο AD 18/24 CONF-ALB 3.

1. Λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών

Η ΕΕ λαμβάνει δεόντως υπόψη τη συνεχιζόμενη εδραίωση των δημοκρατικών θεσμών της Αλβανίας, καθώς και το γεγονός ότι το νομικό και θεσμικό της πλαίσιο επιτρέπει δημοκρατικές εκλογικές διαδικασίες. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να πράξει τα δέοντα σε σχέση με τις εναπομένουσες νομικές ασάφειες και ανακολουθίες που έχουν επισημανθεί από το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, καθώς και σε σχέση με άλλες κοινές συστάσεις του εν λόγω οργάνου και της Επιτροπής της Βενετίας —ιδίως όσον αφορά την εκλογική νομοθεσία και διοίκηση και τους σχετικούς κανόνες— οι οποίες πρέπει κι αυτές να εφαρμοστούν εγκαίρως και αποτελεσματικά ενόψει των προσεχών δημοτικών εκλογών. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να ενισχύσει περαιτέρω τη νομοθεσία για τα μέσα ενημέρωσης στις προεκλογικές εκστρατείες, ιδίως όσον αφορά την πολιτική διαφήμιση, την παραπληροφόρηση και τις διαδικτυακές πλατφόρμες, να την ευθυγραμμίσει με το κεκτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα και να την εφαρμόσει αποτελεσματικά. Η ΕΕ τονίζει ότι, παρόλο που οι περισσότερες παρατάξεις υπέγραψαν εθελοντικό κώδικα δεοντολογίας για τις ψηφιακές εκστρατείες, η ύπαρξη διχαστικού και χειραγωγικού περιεχομένου παρέμεινε διαδεδομένη και οι προσπάθειες παρακολούθησης ήταν περιορισμένες. Η ΕΕ τονίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για όλους τους υποψηφίους, λαμβάνοντας μέτρα για την πρόληψη της κατάχρησης κρατικών πόρων και της κακής χρήσης της θεσμικής μόχλευσης, καθώς και μειώνοντας την επιρροή των δικτύων πελατειακών σχέσεων. Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση τη σύσταση διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής με αποκλειστικό αντικείμενο την εκλογική μεταρρύθμιση, η οποία θα πρέπει να οδηγήσει σε συμπεριληπτικό και εποικοδομητικό πολιτικό διάλογο, καθώς και σε διαβούλευση με όλους τους συμφεροντούχους.

Η ΕΕ ενθαρρύνει την περαιτέρω εμπέδωση του θεσμικού ρόλου της αλβανικής Συνέλευσης και σημειώνει τα σχετικά βήματα. Η ΕΕ σημειώνει ότι οι κοινοβουλευτικές σύνοδοι εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από εντάσεις και περιορισμένη εποπτεία της εκτελεστικής εξουσίας. Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης ότι η διαδικασία της νομοθετικής ευθυγράμμισης με το κεκτημένο πρέπει να είναι διεξοδική, με επαρκή χρόνο για ουσιαστικές διαβουλεύσεις, και αναμένει ότι αυτό θα εξασφαλιστεί με συμπεριληπτικό διάλογο με τους σχετικούς φορείς, περιλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών. Η ΕΕ υπενθυμίζει σχετικά ότι είναι σημαντικό να απέχει η Αλβανία από τη λήψη νομοθετικών μέτρων που δεν συνάδουν με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η ΕΕ ενθαρρύνει την καταβολή περαιτέρω προσπάθειών προκειμένου να ενισχυθούν η διαφάνεια και η λογοδοσία, η ακεραιότητα και η αποτελεσματικότητα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις αλληλεπιδράσεις τόσο στο εσωτερικό του Κοινοβουλίου όσο και μεταξύ Κοινοβουλίου και ΜΚΟ/ΟΚΠ, αλλά και όσον αφορά τον επίκαιρο χαρακτήρα των δημοσιεύσεών του. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ένα λειτουργικό Κοινοβούλιο πρέπει να είναι σε θέση να ασκεί με βιώσιμο τρόπο αποτελεσματική και ανεμπόδιστη εποπτεία επί της εκτελεστικής εξουσίας, μεταξύ άλλων μέσω εξεταστικών επιτροπών, καθώς και τον νομοθετικό ρόλο του, ενεργώντας με διαφάνεια και λογοδοσία, ακεραιότητα και αποτελεσματικότητα, μεταξύ άλλων μέσω εποικοδομητικού και συμπεριληπτικού πολιτικού διαλόγου, μεταξύ άλλων και εντός των πολιτικών κομμάτων. Η διασφάλιση αυτών των λειτουργιών συνιστά κεντρικό πυλώνα της διαδικασίας προσχώρησης.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι, σε γενικές γραμμές, έχει δημιουργηθεί το νομικό, κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για την **κοινωνία των πολιτών**, αλλά απαιτούνται βελτιώσεις ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης εφαρμογή του νομικού πλαισίου, ιδίως όσον αφορά τις διαδικασίες καταχώρισης. Η ΕΕ σημειώνει ότι πρέπει να βελτιωθούν οι διαδικασίες διαβούλευσης ώστε να καταστούν πιο συμπεριληπτικές, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και να βελτιωθεί η ποιότητά τους, τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, και ότι απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες και πόροι, περιλαμβανομένης διαφανούς δημόσιας χρηματοδότησης, για να εξασφαλιστεί ένα βιώσιμο και ευνοϊκό περιβάλλον για την κοινωνία των πολιτών.

2. Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης

Η ΕΕ σημειώνει την ύπαρξη **στρατηγικού πλαισίου** της Αλβανίας για τη δημόσια διοίκηση. Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση τη σύσταση διακομματικής κοινοβουλευτικής επιτροπής με αποκλειστικό αντικείμενο την εδαφική μεταρρύθμιση. Η ΕΕ επικροτεί τη θέσπιση μιας νέας στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης (ΜΔΔ) για την περίοδο 2025-2030 και μιας νέας στρατηγικής για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών (ΜΔΟ) για την περίοδο 2024-2030, υπενθυμίζει δε ότι είναι σημαντικό οι μελλοντικές μεταρρυθμίσεις να συνάδουν με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα και να υλοποιούνται μέσω συμπεριληπτικού διαλόγου με όλους τους συμφεροντούχους, όπως η κοινωνία των πολιτών και οι αντιπρόσωποι εθνικών μειονοτήτων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των στρατηγικών, τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, και ενθαρρύνει την Αλβανία να βελτιώσει τα πλαίσια παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων. Θα πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί η συνολική συνέπεια της στρατηγικής ΜΔΔ με άλλα στρατηγικά έγγραφα και έγγραφα σχεδιασμού πολιτικών, καθώς και η οικονομική βιωσιμότητα των μέτρων που σχετίζονται με τη ΜΔΔ. Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης ότι το σύστημα συντονισμού των πολιτικών παραμένει πολύπλοκο και θα πρέπει να απλουστευθεί περαιτέρω.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία είναι μετρίως προετοιμασμένη όσον αφορά την **ανάπτυξη και τον συντονισμό των πολιτικών** της. Στον τομέα της ανάπτυξης πολιτικών, τόσο η νομική βάση όσο και το θεσμικό πλαίσιο για τη συνεκτική χάραξη πολιτικής υπάρχουν ήδη σε μεγάλο βαθμό. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να αναβαθμίσει το κανονιστικό της πλαίσιο για να βελτιώσει τον μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό πολιτικών, να ενισχύσει την ποιότητα των εκτιμήσεων επιπτώσεων των κανονιστικών ρυθμίσεων (RIA) και των δημόσιων διαβουλεύσεων, και να επεκτείνει τη χρήση τους σε όλο το παράγωγο δίκαιο. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι δίδεται κατάλληλη συνέχεια στις δημόσιες διαβουλεύσεις και να διευκολύνει την αύξηση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως στην παρακολούθηση της εφαρμογής του κεκτημένου. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να ενισχύσει τον ρόλο της εποπτείας που ασκεί το Κοινοβούλιο επί της κυβέρνησης μέσω διεξοδικού και συμπεριληπτικού πολιτικού διαλόγου και δημόσιας διαβούλευσης.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η νομοθεσία της Αλβανίας για τη **δημόσια διοίκηση** είναι σε γενικές γραμμές ευθυγραμμισμένη με τις βασικές αρχές των αξιοκρατικών και διαφανών προσλήψεων, προαγωγών και απολύσεων. Ωστόσο, οι διατάξεις περί αξιοκρατικών προσλήψεων και προαγωγών πρέπει να εφαρμόζονται και να παρακολουθούνται με συνέπεια σε όλα τα επίπεδα στην πράξη. Η ΕΕ σημειώνει τις ενέργειες που πραγματοποίησε η Αλβανία για την αναθεώρηση της νομοθεσίας για τη δημόσια διοίκηση, με στόχο τη βελτίωση των αξιοκρατικών προσλήψεων και των προσλήψεων υψηλόβαθμων υπαλλήλων, και καλεί την Αλβανία να προχωρήσει στην έγκριση και την εφαρμογή της αναθεωρημένης νομοθεσίας. Η ΕΕ σημειώνει την ολοκλήρωση της μισθολογικής μεταρρύθμισης για τους δημόσιους υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασής της στις τοπικές διοικήσεις. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εναρμονίσει περαιτέρω και να εφαρμόσει το σύστημα επαγγελματικής κατάταξης σε όλους τους οργανισμούς. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό η Αλβανία να εξασφαλίσει μια δημόσια διοίκηση ικανή να εφαρμόζει αποτελεσματικά το κεκτημένο και τις μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με την ΕΕ, ενισχύοντας τον θεσμικό ενστερνισμό, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη χρήση εξωτερικής εμπειρογνομosύνης· είναι, επίσης, σημαντικό να κινητοποιήσει βιώσιμη δημόσια χρηματοδότηση.

Η ΕΕ σημειώνει το έργο της Αλβανίας όσον αφορά τη βελτίωση του νομικού πλαισίου για την **οργάνωση των κεντρικών διοικητικών φορέων**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να προχωρήσει στην αποτελεσματική εφαρμογή του αναθεωρημένου νόμου για την οργάνωση και τη λειτουργία της κρατικής διοίκησης. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ενισχύσει την εποπτεία που ασκούν τα υπουργεία στις υπαγόμενες σε αυτά υπηρεσίες. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να βελτιώσει τη διαφάνεια των δημόσιων οργανισμών, μεταξύ άλλων ενισχύοντας την πρόσβαση των πολιτών σε δημόσιες πληροφορίες. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό η Αλβανία να διαφυλάξει την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του κεντρικού και του τοπικού επιπέδου διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτονομίας της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως ορίζεται στο νομικό σύστημα της Αλβανίας και λαμβανομένων υπόψη των συστάσεων των σχετικών διεθνών φορέων.

Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η ψηφιοποίηση οδηγεί σε καλύτερη δημόσια διοίκηση που παρέχει διαφανέστερες, αποδοτικότερες, αποτελεσματικότερες και υψηλής ποιότητας ηλεκτρονικές υπηρεσίες με μειωμένο διοικητικό κόστος και φόρτο για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση τον συνολικά υψηλό βαθμό **ψηφιοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών** στην Αλβανία, που καλύπτει περίπου το 95 % του συνόλου των δημόσιων υπηρεσιών. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να εγγυηθεί περαιτέρω την ίση μεταχείριση και τη δυνατότητα πρόσβασης όλων των πολιτών και των επιχειρήσεων στις διοικητικές υπηρεσίες. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειες για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και υπηρεσιών και να ενισχύσει την κυβερνοασφάλεια. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη θέσπιση του εθνικού πλαισίου διαλειτουργικότητας σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να παρακολουθεί περαιτέρω τις εξελίξεις στο ψηφιακό κεκτημένο της ΕΕ, ιδίως στην ενωσιακή νομοθεσία για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης (κανονισμός eIDAS), με σκοπό τη δημιουργία εθνικού πορτοφολιού ψηφιακής ταυτότητας.

Η ΕΕ σημειώνει ότι υφίσταται μεν πλαίσιο για τη **διαχείριση των δημόσιων οικονομικών**, αλλά υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω βελτίωση. Η ΕΕ επισημαίνει ότι η Αλβανία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς τη βελτίωση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου της και επικροτεί τη θέσπιση της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής εσόδων για την περίοδο 2024-2027. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επαναφέρει πλήρως την πρακτική της διενέργειας αναθεωρήσεων του προϋπολογισμού μέσω του Κοινοβουλίου και να περιορίσει τη χρήση κανονιστικών πράξεων σε εξαιρετικές και αιτιολογημένες περιπτώσεις, εξασφαλίζοντας την πλήρη άσκηση από το Κοινοβούλιο των δικαιωμάτων του που άπτονται του προϋπολογισμού. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να ενισχύσει η Αλβανία τις θεσμικές ικανότητες για την παρακολούθηση των δημοσιονομικών κινδύνων και να ενδυναμώσει τη διαχείριση των δημόσιων επενδύσεων. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συστήσει και να θέσει σε λειτουργία δημοσιονομικό συμβούλιο, προκειμένου να ενισχύσει την αξιοπιστία των δημοσιονομικών πολιτικών στη χώρα.

3. Κεφάλαιο 23: Δικαστικό σύστημα και θεμελιώδη δικαιώματα

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι το νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο της Αλβανίας διακρίνεται από υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα για τη **λειτουργία του δικαστικού συστήματος**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να εμπεδώσει την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων μέσω της αναθεωρημένης στρατηγικής για τη δικαιοσύνη 2024-2030, κάτι που θα επιτρέψει την ενδυνάμωση της διοργανικής συνεργασίας, την τακτική παρακολούθηση και τη βελτίωση της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων.

Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την **ανεξαρτησία και την αμεροληψία** των δικαστικών και εισαγγελικών συστημάτων. Η ΕΕ σημειώνει τα όσα έχει επιτύχει η Αλβανία μέχρι σήμερα και τα σχέδιά της να συνεχίσει να αναπτύσσει την ικανότητα, την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα των αυτοδιοικούμενων οργάνων του δικαστικού σώματος και να κατοχυρώσει την πρόοδο μέσω αξιοκρατικών διορισμών και επαγγελματικής εξέλιξης βασιζόμενης σε αξιοκρατικά κριτήρια, ενισχύοντας τη διαφάνεια των προαγωγών και τηρώντας και εφαρμόζοντας με αυστηρότητα σχολαστικούς περιοδικούς ελέγχους της ακεραιότητας των δικαστών κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η Αλβανία για την τήρηση των υψηλών προτύπων που καθορίζονται από τη διαδικασία ελέγχου και τονίζει την ανάγκη να διαφυλάξει και να διατηρήσει η Αλβανία τα εν λόγω πρότυπα με βιώσιμο τρόπο. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να διασφαλίσει ότι οι κανόνες για την τυχαία ανάθεση υποθέσεων εφαρμόζονται αποτελεσματικά στην πράξη, παρόλο που απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την πλήρη αυτοματοποίησή της. Η ΕΕ εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για τις αυξημένες και ανησυχητικές απόπειρες δημόσιων αξιωματούχων ή πολιτικών, μεταξύ άλλων και σε υψηλά κλιμάκια, να ασκήσουν αθέμιτη επιρροή σε δικαστικούς θεσμούς, περιλαμβανομένης της Ειδικής Δομής για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και του Οργανωμένου Εγκλήματος (SPAK), και για τις προσωπικές επιθέσεις σε βάρος δικαστών και εισαγγελέων, και καλεί την Αλβανία να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα φαινόμενα αυτά και να ενισχύσει περαιτέρω την ανθεκτικότητα των δικαστικών θεσμών σε περιπτώσεις εσωτερικών και εξωτερικών παρεμβάσεων, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας μέριμνα ώστε το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και το Ανώτατο Εισαγγελικό Συμβούλιο να συνεχίσουν να αντιδρούν σθεναρά σε επιθέσεις εκπροσώπων της εκτελεστικής ή της νομοθετικής εξουσίας κατά του δικαστικού σώματος. Η ΕΕ υπογραμμίζει μετ' επιτάσεως ότι τόσο η εκτελεστική όσο και η νομοθετική εξουσία της Αλβανίας πρέπει να σέβονται πλήρως την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και να εφαρμόζουν στο ακέραιο, κατά προτεραιότητα, τις δεσμευτικές αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου, σημειώνοντας περιπτώσεις ατελούς ή καθυστερημένης εφαρμογής αποφάσεων από την εκτελεστική και τη νομοθετική εξουσία κατά το παρελθόν. Επιπλέον, η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η νομοθεσία και οι πρακτικές σχετικά με την άρση της ασυλίας θα πρέπει να έχουν οδηγό τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ιδίως εκείνα που καθορίζονται στις γνωμοδοτήσεις και τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να τηρεί η Αλβανία τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα ακεραιότητας, διαφάνειας και αξιοκρατίας κατά τον διορισμό όλων των μελών των αυτορρυθμιζόμενων φορέων και άλλων βασικών δικαστικών και εισαγγελικών οργάνων.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία διαθέτει νομικό και θεσμικό πλαίσιο που εξασφαλίζει αυστηρή ρύθμιση της διαρκούς **λογοδοσίας** του δικαστικού συστήματος. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την ολοκλήρωση από την Αλβανία της διαδικασίας ελέγχου σε πρώτο βαθμό και λαμβάνει υπό σημείωση το σχέδιό της για την ομαλή ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου σε δεύτερο βαθμό εντός των συνταγματικά καθορισμένων προθεσμιών, υπό την εποπτεία της Διεθνούς Επιχείρησης Παρακολούθησης. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να συνεχίσει να κινεί ποινικές διαδικασίες κατά δικαστών και εισαγγελέων που κατηγορούνται για αξιόποινες συμπεριφορές κατά τη διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ζωτική σημασία να εφαρμόζονται στην πράξη τα υψηλά πρότυπα που θέτει η διαδικασία ελέγχου. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τις πρώτες ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η Αλβανία προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι υπηρεσίες επιθεώρησης και οι αυτοδιοικούμενοι θεσμοί, ιδίως ο Ανώτατος Δικαστικός Επιθεωρητής, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και το Ανώτατο Εισαγγελικό Συμβούλιο, θα μπορέσουν να αναπτύξουν ιστορικό σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τη διαρκή λογοδοσία και την ακεραιότητα του δικαστικού συστήματος σε όλα τα επίπεδα, ενώ απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την ενίσχυση των ικανοτήτων του Ανώτατου Δικαστικού Επιθεωρητή και τη διασφάλιση μεγαλύτερης διαφάνειας και πιο περιορισμένης χρήσης των οριζόντιων μετακινήσεων, ιδίως με την αποφυγή της χρήσης τους για προαγωγές. Η ΕΕ σημειώνει την αναθεώρηση των διατάξεων που ισχύουν για τον διορισμό των μη δικαστικών μελών, ώστε να εξασφαλίζεται το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ακεραιότητας και αξιοκρατίας κατά τους διορισμούς των μη δικαστικών μελών του Ανώτατου Δικαστικού και του Ανώτατου Εισαγγελικού Συμβουλίου.

Η ΕΕ σημειώνει τις προσπάθειες της Αλβανίας να θέσει γερά θεμέλια για την **ποιότητα και την αποτελεσματικότητα** του δικαστικού συστήματος. Η ΕΕ σημειώνει την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες αυτές για να εξασφαλιστούν επαρκείς ανθρωπίνι και οικονομικοί πόροι που θα επιτρέπουν στο δικαστικό σύστημα να λειτουργεί πλήρως, αποτελεσματικά και ανεξάρτητα και να εγγυάται το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων με την περαιτέρω μείωση του όγκου των εκκρεμών αξιολογήσεων. Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ενίσχυση της Σχολής Δικαστών ώστε να προσφέρει υψηλότερου επιπέδου εκπαίδευση στους επίδοξους δικαστές, και καλεί την Αλβανία να εντείνει περαιτέρω τις προσπάθειες αυτές, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης και της αποτελεσματικής διενέργειας εισαγωγικών εξετάσεων που θα βασίζονται στη διαφάνεια, σε αντικειμενικά κριτήρια και στον θεμιτό ανταγωνισμό. Η ΕΕ συμφωνεί ότι η Αλβανία πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω τα εργαλεία ΤΠ που έχουν στη διάθεσή τους τα δικαστήρια και σημειώνει το σχετικό σχέδιο της Αλβανίας. Η ΕΕ ζητεί επίσης την έγκαιρη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης υποθέσεων και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να αποτρέπεται κάθε μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση στα δεδομένα του συστήματος. Η ΕΕ σημειώνει επίσης την ανάγκη να καλυφθούν επείγοντως οι εναπομένουσες κενές θέσεις δικαστικών λειτουργών, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης: εν προκειμένω, θα πρέπει επίσης να καθοριστούν ποσοστάσεις για τους υποψήφιους δικαστές που θα ανταποκρίνονται επαρκώς στις ανάγκες του δικαστικού συστήματος. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη να βελτιωθεί η ποιότητα των υποδομών των δικαστικών και εισαγγελικών γραφείων και η ασφάλεια των ατόμων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των δικαστικών οργάνων και των οργάνων επιβολής του νόμου. Η ΕΕ υπενθυμίζει επίσης ότι είναι σημαντικό η Αλβανία να εξασφαλίσει αποτελεσματική δικαστική προστασία και συνεπή, έγκαιρη και ολοκληρωμένη/πλήρη εφαρμογή όλων των δικαστικών αποφάσεων.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο της Αλβανίας για την **καταπολέμηση της διαφθοράς** είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένο με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την απτή πρόοδο που έχει σημειώσει η Αλβανία όσον αφορά την έρευνα, τη δίωξη και τις καταδικαστικές αποφάσεις για κατηγορίες διαφθοράς, μεταξύ άλλων εις βάρος υψηλόβαθμων αξιωματούχων. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τα θετικά αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί μέχρι στιγμής από την SPAK και τα δικαστήριά της, μεταξύ άλλων σε υποθέσεις μείζονος διαφθοράς. Η ΕΕ υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι η διαφθορά παραμένει διαδεδομένη στα περισσότερα πεδία του δημόσιου και του επιχειρηματικού βίου, μεταξύ άλλων σε όλους τους κλάδους της κεντρικής κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης και τους φορείς τους, και παραμένει πηγή σοβαρότατης ανησυχίας. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να σημειώσει σημαντική περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την πρόληψη και την αντιμετώπιση του γενικευμένου και ευρέως διαδεδομένου χαρακτήρα της διαφθοράς. Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την περαιτέρω τροποποίηση και συμπλήρωση του νομικού και θεσμικού της πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι τα μέτρα αυτά πρέπει τώρα να εφαρμοστούν με αποφασιστικότητα και να επιφέρουν αλλαγές, ιδίως στους τομείς όπου υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος διαφθοράς, και κυρίως στις δημόσιες υποδομές, το κτηματολόγιο και τα δικαιώματα ιδιοκτησίας, τα τελωνεία, τη φορολογική διοίκηση, την εκπαίδευση, την υγεία, τις δημόσιες συμβάσεις και τις συμβάσεις σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ολοκληρώσει την αναθεώρηση και την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για τις δωρεές και τις χορηγίες και για τη χρηματοδότηση των πολιτικών παρατάξεων, μέσω συμπεριληπτικού και εποικοδομητικού διακομματικού διαλόγου και με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας. Η ΕΕ σημειώνει τις προσπάθειες της Αλβανίας να ενισχύσει τις θεσμικές ικανότητες και τον συντονισμό των φορέων πρόληψης της διαφθοράς, που πρέπει να ενισχυθούν. Η ΕΕ σημειώνει επίσης την εμπέδωση των επιχειρησιακών και ανθρώπινων ικανοτήτων του Ειδικού Εισαγγελέα για τη Διαφθορά και το Οργανωμένο Έγκλημα και των δικαστηρίων της SPAK, κάτι που πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο προς την επίτευξη ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τη συστημική καταστολή της διαφθοράς και καλεί την Αλβανία να εντείνει περαιτέρω τις προσπάθειες αυτές, ιδίως σε ανώτερο επίπεδο, περιλαμβανομένης της οριστικής δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, και να αυξήσει τον αριθμό των παραπομπών στη SPAK από άλλες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της αλβανικής κρατικής αστυνομίας. Η ΕΕ εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για ορισμένες παλαιότερες αποφάσεις του αλβανικού Κοινοβουλίου, καθώς και για τα σχόλια δημόσιων λειτουργών σχετικά με έρευνες κατά πρώην δημόσιων λειτουργών και μελών του κοινοβουλίου. Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό, αφενός, η Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της μείζονος διαφθοράς και να τηρεί την αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου, και, αφετέρου, το δικαστικό σώμα, συμπεριλαμβανομένης της SPAK, να συνεχίσει να επιτελεί το έργο του ανεξάρτητα, καθώς και με αμεροληψία, λογοδοσία, επαγγελματισμό και σεβασμό των δικαιωμάτων υπεράσπισης, χωρίς παρεμβολές.

Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του πλαισίου πρόληψης της διαφθοράς και καλεί την Αλβανία να εντείνει περαιτέρω τις προσπάθειες αυτές, μεταξύ άλλων μέσω της περαιτέρω ευθυγράμμισης του πλαισίου με το κεκτημένο της ΕΕ και με τη συστηματική και αποτελεσματική εξέταση όλων των συστάσεων που απορρέουν από τους διεθνείς μηχανισμούς παρακολούθησης των συμβάσεων στις οποίες αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς και της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO). Η ΕΕ υπογραμμίζει πόσο σημαντικό είναι να εξασφαλίσει η Αλβανία ότι κάθε μελλοντική νομική αλλαγή της ποινικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της δυνητικής χορήγησης αμνηστίας, θα συνάδει με το κεκτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα και θα στηρίζει πλήρως το σχέδιο της χώρας για σταθερή μείωση της διαφθοράς.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το νομικό και θεσμικό πλαίσιο της Αλβανίας είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένο με το κεκτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα για τα **θεμελιώδη δικαιώματα** και υπογραμμίζει ότι η εφαρμογή πρέπει να ενισχυθεί ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης απόλαυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην πράξη, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των ικανοτήτων των ανεξάρτητων οργάνων για τα θεμελιώδη δικαιώματα και της συστηματικής εξέτασης των συστάσεων τους, καθώς και των συστάσεων διεθνών φορέων παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων, καθώς και της εφαρμογής των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις ποινικές διαδικασίες, τα δικαιώματα των θυμάτων και τα δικονομικά δικαιώματα.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη θέσπιση νέου νόμου για την **προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** και των δέκα συνοδευτικών εκτελεστικών νομοθετικών πράξεων σύμφωνα με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία πρέπει τώρα να εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή του νέου νομικού πλαισίου. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία σκοπεύει να ενισχύσει τη θεσμική ικανότητα του Επιτρόπου Προστασίας Πληροφοριών και Δεδομένων καθώς και των υπευθύνων επεξεργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με στόχο την εξασφάλιση της αποτελεσματικής επιβολής του δικαιώματος, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ευαισθητοποίησης του κοινού. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να υλοποιήσει η Αλβανία το σχέδιό της για αποτελεσματική διερεύνηση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων προστασίας των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων μεγάλης κλίμακας.

Η ΕΕ σημειώνει ότι, όσον αφορά την **ελευθερία της έκφρασης**, το νομικό και θεσμικό πλαίσιο της Αλβανίας είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένο με το κεκτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ενώ εξακολουθούν να απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις. Η ΕΕ σημειώνει τις πρώτες ενέργειες της Αλβανίας στο πλαίσιο του σχεδίου της να καταστήσει δυνατή μια ριζική μεταρρύθμιση. Η ΕΕ την παροτρύνει να ολοκληρώσει τις τροποποιήσεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου και να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής και επιβολής για να ενισχυθούν περαιτέρω η διαφάνεια της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης, η πολυφωνία και η συντακτική ανεξαρτησία τους, καθώς και για να ενισχυθούν η διαφάνεια της χρηματοδότησής τους με ιδιωτικούς και κρατικούς πόρους, η αυτονομία της ρυθμιστικής αρχής των μέσων ενημέρωσης καθώς και η ανεξαρτησία του κρατικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα, σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει με ανησυχία ότι δεν έχει βελτιωθεί το κλίμα σε ό,τι αφορά τις λεκτικές και σωματικές επιθέσεις, τις εκστρατείες δυσφήμισης και τις στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPP) κατά δημοσιογράφων και μένει ακόμη να αντιμετωπιστεί πλήρως. Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση τις νέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα σχετικά με την αποποινικοποίηση της δυσφήμισης στην περίπτωση των δημοσιογράφων. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να καταργήσει πλήρως η Αλβανία τις εναπομένουσες ποινικές διατάξεις σχετικά με την προσβολή και τη δυσφήμιση και να ευθυγραμμίσει χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση τις αστικές πτυχές της δυσφήμισης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ζητεί δε πλήρη και ταχεία ευθυγράμμιση με την οδηγία της ΕΕ κατά των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού. Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης πόσο σημαντική είναι η επακολούθηση της σύστασης της ΕΕ [...] για την καταπολέμηση των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού. Η ΕΕ τονίζει ότι θα χρειαστεί προσεκτική επακολούθηση, ιδίως από τα καθορισμένα σημεία επαφής της κρατικής αστυνομίας και των εισαγγελικών αρχών με σκοπό την ουσιαστική εφαρμογή των τυπικών μέτρων και εγγυήσεων και τη μετουσίωσή τους σε απτές βελτιώσεις για την ασφάλεια των δημοσιογράφων καθώς και για το εργασιακό τους περιβάλλον. Οποιαδήποτε αλλαγή του νομικού πλαισίου πρέπει να συνάδει με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις ευρωπαϊκές συστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής της Βενετίας, και να τίθεται σε διαβούλευση με φορείς μέσων ενημέρωσης και την κοινωνία των πολιτών χωρίς αποκλεισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ σημειώνει τον συνεχιζόμενο διαρθρωμένο διάλογο μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των φορέων των μέσων ενημέρωσης προκειμένου να συζητηθούν βασικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ελευθερίας της έκφρασης, της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και της πολυφωνίας. Οι συστάσεις του διαλόγου αυτού θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για περαιτέρω αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στον τομέα των μέσων ενημέρωσης.

Σε ό,τι αφορά την **ισότητα των φύλων και την απαγόρευση των διακρίσεων**, όπου η Αλβανία έχει επιτύχει μερική ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ, η ΕΕ σημειώνει την περαιτέρω πρόοδο της Αλβανίας σε σχέση με τα σχέδιά της να ευθυγραμμίσει πλήρως το νομικό της πλαίσιο για την απαγόρευση των διακρίσεων με το κεκτημένο της ΕΕ καθώς και τα μέτρα ευθυγράμμισης με την οδηγία για τη φυλετική ισότητα. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστούν η θεσμική ικανότητα και η βιώσιμη χρηματοδότηση σε όλα τα επίπεδα διοίκησης ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ευθυγράμμισης των νομικών διατάξεων για την απαγόρευση των διακρίσεων, την καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους και της ρητορικής μίσους κατά όλων των ομάδων, ανεξαρτήτως θρησκείας, εθνικότητας, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής και οποιουδήποτε άλλου λόγου διακρίσεων, τον σεβασμό, την προστασία και την πραγμάτωση της πλήρους και ισότιμης απόλαυσης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα, μεταξύ άλλων μέσω του έργου του Επιτρόπου για την Προστασία από τις Διακρίσεις, του οποίου ο νέος διορισμός εκκρεμεί από το 2023, και του Συνηγόρου του Πολίτη, του οποίου η θεσμική ικανότητα πρέπει να ενισχυθεί. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τα σχέδια της Αλβανίας για ολοκλήρωση της ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ για την ισότητα των φύλων, ιδίως με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση της σεξουαλικής και έμφυλης βίας, και χαιρετίζει τη θέσπιση του νόμου περί ισότητας των φύλων. Οι προσπάθειες θα πρέπει να επικεντρωθούν στην αποτελεσματική εφαρμογή του και στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των καταφυγίων για θύματα βίας. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να διαθέσει επιπλέον πόρους για την αύξηση της θεσμικής ικανότητας και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας των υπηρεσιών για την αποκατάσταση και τη στήριξη των θυμάτων. Η ΕΕ σημειώνει ότι είναι σημαντικό να ενισχύσει η Αλβανία τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη σημαντική πρόοδο προς την αποϊδρυματοποίηση, τη στήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης και την προσβασιμότητα¹.

Η ΕΕ υπενθυμίζει το σχέδιο της Αλβανίας να διαφυλάξει και να ενισχύσει τα **δικαιώματα του παιδιού**, μεταξύ άλλων ισχυροποιώντας ένα ολοκληρωμένο σύστημα παιδικής προστασίας και επεκτείνοντας τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας, προκειμένου να ολοκληρωθεί η αποϊδρυματοποίηση των παιδιών. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να εφαρμοστεί εγκαίρως η μεταρρύθμιση, προκειμένου να διαφυλαχθούν και να ενισχυθούν τα δικαιώματα του παιδιού, με το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού ως καθοδηγητική αρχή. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να διαθέσει επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους και να ενισχύσει τις θεσμικές ικανότητες σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.

¹ Τα θέματα της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής ένταξης εξετάζονται σε συνδυασμό με τα κεφάλαια 19 και 26.

Όσον αφορά το **δικαίωμα ιδιοκτησίας**, η ΕΕ σημειώνει το σχέδιο της Αλβανίας να εξασφαλίσει αποτελεσματική δικαστική προστασία και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί το ζήτημα αυτό χωρίς καθυστέρηση σύμφωνα με τις Συνθήκες της ΕΕ, καθώς και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή όλων των δικαστικών αποφάσεων —ιδίως των τελικών δικαστικών αποφάσεων— που αναγνωρίζουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας του πρώην ιδιοκτήτη, ώστε να τερματιστούν έτσι οι παρατεταμένες καταστάσεις μη εκτέλεσης. Το ίδιο ισχύει και για τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο πεδίο αυτό. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία θέσπισε εκτελεστική νομοθεσία σχετικά με τον νόμο για το κτηματολόγιο και τον νόμο για την ολοκλήρωση των διαδικασιών μεταβατικής ιδιοκτησίας, αλλά ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την εφαρμογή. Η ΕΕ σημειώνει ότι επιβαρύνονται δυσανάλογα περιοχές όπου κατοικεί μεγάλος αριθμός ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, περιοχές υψηλής οικονομικής αξίας και παράκτιες περιοχές. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον χάρτη πορείας όσον αφορά τα κεφάλαια για το κράτος δικαίου, καταρτίζεται αποτελεσματικό και διαφανές σύστημα καταχώρισης και ολοκληρωμένης διαχείρισης ακινήτων, το οποίο θα προσφέρει σαφείς και ασφαλείς τίτλους ιδιοκτησίας στην Αλβανία, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα στην ιδιοκτησία μέσω μιας πλήρως ψηφιοποιημένης υπηρεσίας που θα έχει αρχίσει να λειτουργεί έως το 2030. Στο πλαίσιο αυτό, η Αλβανία έχει θέσει δύο ενδιάμεσους στόχους για το 2026 και το 2028, αντίστοιχα, οι οποίοι θα πρέπει να παρακολουθούνται τακτικά, με επίδειξη απτής σταδιακής προόδου έως το δεύτερο τρίμηνο του 2027 όσον αφορά την πρώτη καταχώριση και την επακόλουθη χορήγηση τελικών τίτλων ιδιοκτησίας. Ο πρώτος στόχος αφορά την ψηφιοποίηση των κτηματολογικών χαρτών, ενώ ο δεύτερος αφορά την ολοκλήρωση της αρχικής καταχώρισης. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ τονίζει επίσης ότι η Αλβανία πρέπει να διασφαλίσει τη δημοσίευση των κτηματολογικών χαρτών, σύμφωνα με τη διαδικασία ψηφιοποίησης, η οποία παραμένει μέχρι στιγμής περιορισμένη. Τονίζει ότι είναι σημαντικό για την Αλβανία να διασφαλίσει επίσης ότι, μετά τη δημοσίευση των επιμέρους κτηματολογικών χαρτών και την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους των απαιτούμενων εγγράφων για την καταχώριση της ακίνητης περιουσίας τους, η Κρατική Κτηματολογική Υπηρεσία, όπως ορίζεται στο ισχύον νομικό πλαίσιο, προβαίνει εντός της καθορισμένης προθεσμίας των 45 ημερών στην έκδοση του τελικού πιστοποιητικού ιδιοκτησίας ή ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους ότι το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο διεκδικείται και από τρίτους (είτε από το κράτος είτε από ιδιώτες), ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Κρατική Υπηρεσία Κτηματολογίου έχει θέσει σε εφαρμογή σχέδιο για την ακεραιότητα, το οποίο αντικατοπτρίζει τις παρατηρήσεις των συμφεροντούχων με σκοπό τη βελτίωση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της λογοδοσίας στην παροχή υπηρεσιών από το 2025 και μετά, όπως προβλέπεται στον χάρτη πορείας για τα κεφάλαια που αφορούν το κράτος δικαίου. Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης ότι η λήψη περιοδικών και διεξοδικών διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου παραμένει καίριας σημασίας. Η ΕΕ τονίζει ότι ο «Οργανισμός για την εξέταση των περιουσιακών στοιχείων» θα πρέπει επίσης να λειτουργεί με πλήρη διαφάνεια. Ζητεί να καθοριστεί ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα για την εκτέλεση πιθανών αποζημιώσεων που θα πρέπει να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2026, όπως προβλέπεται στον χάρτη πορείας για το κράτος δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ καλεί τις αλβανικές αρχές να ασχοληθούν επίσης με το ζήτημα των παραπονημένων εγγράφων, όπως περιγράφεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη διεύρυνση του Δεκεμβρίου 2023. Επιπλέον, η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι η αναθεώρηση της νομοθεσίας για τις επενδύσεις² σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας που πρέπει να αντιμετωπιστεί έως το τέλος του 2026, όπως προβλέπεται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων του σχεδίου ανάπτυξης. Ειδικότερα, καλεί τις αλβανικές αρχές να διασφαλίσουν ότι οι απαλλοτριώσεις στο όνομα του «δημόσιου συμφέροντος» συνοδεύονται από δίκαιες αποζημιώσεις προς τους νόμιμους ιδιοκτήτες. Τονίζει επίσης ότι μια σαφής διαδικασία ταξινόμησης των ακινήτων (αρόσιμη γη ή οικοδομήσιμη γη) θα συμβάλει στην πρόληψη εσφαλμένων ταξινομήσεων ή πράξεων κατάχρησης.

² Το ζήτημα αυτό εξετάζεται σε συνδυασμό με την ομάδα κεφαλαίων 3 (κεφάλαιο 20), την ομάδα κεφαλαίων 4 (κεφάλαιο 27) και την ομάδα κεφαλαίων 6 (κεφάλαιο 30).

Η ΕΕ σημειώνει και ενθαρρύνει τα σχέδια της Αλβανίας για την προστασία και την προαγωγή των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε **μειονότητες**, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου, ιδίως του νόμου 96/2017 για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων και του σχετικού παράγωγου δικαίου. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να σεβαστεί το νομοθετικό πλαίσιο καθώς και το παράγωγο δίκαιο ενόψει τυχόν εκλογικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων. Επικροτεί τη θέσπιση των εναπομενοντων εκτελεστικών κανονισμών σχετικά με τον αυτοπροσδιορισμό και άλλα συναφή δικαιώματα και τη χρήση των γλωσσών των εθνικών μειονοτήτων στις επαφές τους με διοικητικούς φορείς και δημόσιες αρχές τον Δεκέμβριο του 2024, όπως προβλέπεται στον χάρτη πορείας για το κράτος δικαίου. Τονίζει ότι η εφαρμογή αυτών των κανονισμών σε ολόκληρη την επικράτεια θα πρέπει να είναι πλήρης, ουσιαστική και σύμφωνη με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, λαμβανομένων υπόψη των συστάσεων των σχετικών διεθνών εποπτικών φορέων, με τη συμμετοχή όλων των σχετικών συμφεροντούχων. Η ΕΕ καλεί τις αλβανικές αρχές να μεριμνήσουν ώστε το δικαίωμα του ελεύθερου αυτοπροσδιορισμού να γίνεται σεβαστό στην πράξη σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα κατά την εφαρμογή των προαναφερθέντων κανονισμών. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι τυχόν περαιτέρω επαληθεύσεις ή αιτήματα για αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να γίνονται κατ' εξαίρεση. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι η πρόσβαση στην εκπαίδευση σε μειονοτικές γλώσσες πρέπει να διασφαλίζεται βάσει της κείμενης νομοθεσίας χωρίς πρόσθετα προαπαιτούμενα ή υπερβολικά αυστηρή ερμηνεία κατά την εφαρμογή του ορίου του μειονοτικού πληθυσμού³. Η ΕΕ σημειώνει επίσης την ανάγκη να συνεχιστούν η ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της Κρατικής Επιτροπής για τις Εθνικές Μειονότητες και των τοπικών αρχών και η παροχή μακροπρόθεσμων πόρων σε αυτές. Σε ό,τι αφορά τους Ρομά και την αιγυπτιακή μειονότητα, η ΕΕ σημειώνει τα σχέδια της Αλβανίας να τηρήσει τις δεσμεύσεις της δήλωσης του Πόζναν στον τομέα της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της στέγασης και της υγείας και να ενισχύσει το εθνικό σημείο επαφής για τους Ρομά. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να διαθέσει επαρκείς δημόσιους πόρους για την εφαρμογή των μέτρων πολιτικής και να ενισχύσει τον συντονισμό στον τομέα αυτό. Σημειώνει επίσης ότι η Αλβανία έχει θεσπίσει διατάξεις που επιτρέπουν στα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες να διαφυλάσσουν και να αναπτύξουν την πολιτιστική τους κληρονομιά και να προωθούν τη γνώση της ιστορίας τους.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη ευθυγράμμιση του νομοθετικού της πλαισίου με το κεκτημένο της ΕΕ κατά την προσχώρηση, ώστε να εξασφαλίσει την πλήρη απόλαυση των **δικαιωμάτων ιθαγένειας της ΕΕ**.

³ Το ζήτημα αυτό εξετάζεται σε συνδυασμό με την ομάδα κεφαλαίων 3 (κεφάλαιο 26).

4. Κεφάλαιο 24: Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία διαθέτει νομικό και θεσμικό πλαίσιο για την **καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος**. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την αναθεώρηση του Ποινικού Κώδικα της Αλβανίας, ο οποίος ευθυγραμμίζεται με τις ποινικές διατάξεις βασικών νομικών πράξεων στο πλαίσιο του κεκτημένου της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Πρέπει να εγκριθούν περαιτέρω τροποποιήσεις του πλαισίου αυτού προκειμένου να ευθυγραμμιστεί πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ, πέραν των πρόσφατων τροποποιήσεων του Ποινικού Κώδικα. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να διασφαλίσει την ποινικοποίηση της παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, καθώς και των περιβαλλοντικών εγκλημάτων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η συνεργασία της Αλβανίας στον τομέα της επιβολής του νόμου με τα κράτη μέλη της ΕΕ, την Ευρωπόλ, την Eurojust και τον CEPOL, καθώς και η εξαιρετικά ενεργός συμμετοχή της στην EMPACT, αποφέρουν θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την εξάρθρωση δικτύων οργανωμένου εγκλήματος. Η ΕΕ σημειώνει ότι οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω και παροτρύνει την Αλβανία να συμμετάσχει περαιτέρω σε στρατηγικά μέτρα, υπό τον συντονισμό της Ευρωπόλ. Ταυτόχρονα, απαιτούνται επείγοντως περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση ζητημάτων ακεραιότητας στους κόλπους της αστυνομίας, η οποία παραμένει ιδιαίτερα ευάλωτη στη διαφθορά. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ τονίζει ότι η Αλβανία πρέπει να λάβει αποφασιστικά και βιώσιμα μέτρα για την ενίσχυση της ακεραιότητας στους κόλπους της αστυνομίας, τη διασφάλιση συνεχών και διεξοδικών ερευνών από την υπηρεσία εποπτείας της αστυνομίας, την αντιμετώπιση του υψηλού βαθμού εναλλαγής του προσωπικού και την εξασφάλιση αξιοκρατικών και διαφανών διορισμών, μεταθέσεων και προαγωγών στο εσωτερικό της αστυνομίας. Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την παγίωση ενός ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τις έρευνες, τις διώξεις, τις τελικές καταδικαστικές αποφάσεις και την κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και για την επίδειξη μιας προληπτικής και αποτελεσματικής προσέγγισης στη διεθνή συνεργασία. Η ΕΕ τονίζει ότι η Αλβανία θα πρέπει να παράσχει στους φορείς που μάχονται κατά του οργανωμένου εγκλήματος περαιτέρω στήριξη υψηλού επιπέδου, επαρκείς πόρους και τεχνικές και επιχειρησιακές ικανότητες, και να εξασφαλίσει ισχυρό διοργανικό συντονισμό. Η ΕΕ σημειώνει επίσης την πρόοδο της Αλβανίας στην προσπάθεια να εξασφαλίσει ότι οι ποινικές διαδικασίες συνοδεύονται συστηματικά από χρηματοοικονομικές έρευνες εξαρχής και ενθαρρύνει την Αλβανία να αναπτύξει την ικανότητα αντιμετώπισης πολύπλοκων χρηματοοικονομικών ερευνών. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ενισχύσει την πρόοδο στον τομέα αυτό.

Η ΕΕ σημειώνει επίσης τις συνεχιζόμενες προσπάθειες της Αλβανίας να αυξήσει τις περιπτώσεις κατάσχεσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, να δεσμεύσει περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με εγκληματικές δραστηριότητες και να προωθήσει την επαναχρησιμοποίησή τους για κοινωνικούς σκοπούς. Η ΕΕ σημειώνει με ικανοποίηση τη θέσπιση του νόμου για την υπηρεσία ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων (ARO) και τη σύσταση υπηρεσίας ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο της αλβανικής κρατικής αστυνομίας. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστούν ο αποτελεσματικός εντοπισμός και ιχνηλάτηση περιουσιακών στοιχείων, που θα οδηγήσουν σε αύξηση της κατάσχεσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων. Η ΕΕ αναμένει από την Αλβανία να συνεχίσει να λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις ικανότητές της να συντονίζει τις προσπάθειές της με άλλα σχετικούς φορείς, για να διασφαλίσει ότι η ARO είναι πλήρως λειτουργική και ότι διαθέτει επαρκείς πόρους για την εκτέλεση της εντολής της.

Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι, μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης της και την αναστολή του σχεδιαζόμενου προγράμματος φορολογικής αμνηστίας και εθελοντικής φορολογικής συμμόρφωσης, η Αλβανία διαγράφηκε τον Οκτώβριο του 2023 από τον κατάλογο της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (FATF) με τις περιοχές δικαιοδοσίας που τελούν υπό αυξημένη παρακολούθηση. Η ΕΕ προτρέπει την Αλβανία να διασφαλίσει ότι οι μελλοντικές νομικές αλλαγές στο ποινικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων πιθανών αμνηστιών και προγραμμάτων εθελοντικής φορολογικής συμμόρφωσης, συνάδουν με τα σχέδια της χώρας, προωθούν την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και ευθυγραμμίζονται με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ και τα διεθνή πρότυπα, όπως αυτά που καθορίζονται από τη Moneyval και την FATF⁴.

Η ΕΕ προτρέπει την Αλβανία να θεσπίσει όλη την αναγκαία νομοθεσία και τα αναγκαία εκτελεστικά μέτρα στον τομέα του **κυβερνοεγκλήματος** και να προσχωρήσει στο δεύτερο πρόσθετο πρωτόκολλο της Σύμβασης της Βουδαπέστης για την αποτελεσματική καταπολέμηση του κυβερνοεγκλήματος. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία θα πρέπει να αναπτύξει ιστορικό σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά την πρόληψη και την καταστολή του κυβερνοεγκλήματος, ιδίως μέσω της καθιέρωσης αποτελεσματικότερης αντίδρασης των αρχών επιβολής του νόμου που θα δίνει έμφαση στον εντοπισμό, την ιχνηλασιμότητα και τη δίωξη των κυβερνοεγκληματιών με κατάλληλες ικανότητες και πόρους για τη διερεύνηση του κυβερνοεγκλήματος, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Εθνικής Υπηρεσίας Ερευνών (NBI).

⁴ Η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες εξετάζεται σε συνδυασμό με την ομάδα κεφαλαίων 2 (κεφάλαιο 4).

Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την ποινικοποίηση όλων των μορφών **σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών** και καλεί την Αλβανία να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία και στην πρόληψη (συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης της επαναθυματοποίησης) της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου.

Η ΕΕ σημειώνει ότι στην Αλβανία υπάρχει διαθέσιμος μεγάλος αριθμός πυροβόλων όπλων και καλεί την Αλβανία να μειώσει την παράνομη κατοχή και **διακίνηση πυροβόλων όπλων**. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία θέσπισε εθνική στρατηγική και σχέδιο δράσης για τον έλεγχο των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού (SALW), τα οποία ευθυγραμμίζονται σε μεγάλο βαθμό με τους σκοπούς και τους γενικούς στόχους του περιφερειακού χάρτη πορείας για τον καλύτερο έλεγχο των SALW στα Δυτικά Βαλκάνια. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή τους. Η ΕΕ σημειώνει επίσης με θετικό πρόσημο τη θέσπιση του νόμου για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη διαμετακόμιση πυροβόλων όπλων, με τον οποίο επιτυγχάνεται περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συμμορφωθεί επίσης πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής πυροβόλων όπλων. Η ΕΕ σημειώνει επίσης το σχέδιο της Αλβανίας να εντείνει τις προσπάθειές της όσον αφορά την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση και την εκπαίδευση για τους κινδύνους που σχετίζονται με την κατάχρηση, την παράνομη κατοχή και διακίνηση πυροβόλων όπλων / SALW, καθώς και όσον αφορά τη μείωση των παράνομων πυροβόλων όπλων μέσω της νομιμοποίησης, της οικειοθελούς παράδοσης και της απενεργοποίησης.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία είναι χώρα καταγωγής, διέλευσης και προορισμού όσον αφορά την **εμπορία ανθρώπων** και πρέπει να συνεχίσει να εντείνει τα μέτρα της για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με έμφαση στις σοβαρές επιπτώσεις για τις γυναίκες και τα κορίτσια. Η ΕΕ υπογραμμίζει τη σημασία της επίτευξης περαιτέρω αποτελεσμάτων στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αύξηση της στήριξης των θυμάτων από τις δημόσιες δομές. Η ΕΕ αναμένει από την Αλβανία να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ για την εμπορία ανθρώπων.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το επίπεδο της συνεργασίας των αρχών επιβολής του νόμου της Αλβανίας με τις αντίστοιχες αρχές των κρατών μελών της ΕΕ στον τομέα των ναρκωτικών είναι ικανοποιητικό, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι, πέραν της θέσπισης του επίσημου στρατηγικού πλαισίου, θα είναι ζωτικής σημασίας να υλοποιήσει η Αλβανία μια γενική στρατηγική προσέγγιση για την αποτελεσματική και συνεκτική καταπολέμηση της παράνομης καλλιέργειας, παρασκευής και διακίνησης ναρκωτικών. Η ΕΕ αναγνωρίζει το σχέδιο της Αλβανίας να ενισχύσει και να καταστήσει λειτουργικό το θεσμικό της πλαίσιο και σημειώνει με θετικό πρόσημο τη δημιουργία Εθνικού Παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά (NDO) και εθνικού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης (EWS) για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με νέες ψυχοδραστικές ουσίες. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να διασφαλίσει τη λειτουργία και τις επιδόσεις του εθνικού της συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, μεταξύ άλλων ενισχύοντας τη συνεργασία με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA). Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να αναπτύξει ιστορικό σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά την κατάσχεση και την καταστροφή ναρκωτικών καθώς και τη δήμευση των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία διαθέτει στρατηγικό και νομικό πλαίσιο για την **καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού**, το οποίο συνάδει σε μεγάλο βαθμό με το κεκτημένο της ΕΕ, παρότι πρέπει να επέλθουν ορισμένες ακόμα τροποποιήσεις προκειμένου να επιτευχθεί πλήρης ευθυγράμμιση. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι το στρατηγικό και νομικό πλαίσιο πρέπει να εφαρμοστεί αποτελεσματικά στην πράξη. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης την Αλβανία να εφαρμόσει το νέο κοινό σχέδιο δράσης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού για τα Δυτικά Βαλκάνια, το οποίο υπεγράφη τον Οκτώβριο του 2025, αρχής γενομένης από την έγκριση εθνικού χάρτη πορείας. Η ΕΕ σημειώνει το σχέδιο της Αλβανίας να παράσχει επαρκείς πόρους για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού, να βελτιώσει τη διυπηρεσιακή και διεθνή συνεργασία και να ενισχύσει τους μηχανισμούς διαχείρισης υποθέσεων και παραπομπής όσον αφορά ριζοσπαστικοποιημένα άτομα και δράστες τρομοκρατικών ενεργειών. Η ΕΕ σημειώνει τις προσπάθειες για την πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού και ιδίως το έργο του συντονιστικού κέντρου για την καταπολέμηση του βίαιου εξτρεμισμού. Η ΕΕ σημειώνει ότι η ριζοσπαστικοποίηση στις φυλακές και η διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο εξακολουθούν να χρήζουν προσοχής. Η ΕΕ σημειώνει ότι η περιφερειακή συνεργασία και η ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών με την Ευρώπη και τα κράτη μέλη είναι ικανοποιητικές και ότι οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω εργασίες για την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ιδίως με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ερευνών για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η ΕΕ σημειώνει με ικανοποίηση τη θέσπιση νέου νόμου που αφορά τις εκ των προτέρων πληροφορίες για τους επιβάτες (API) και τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) και που αποσκοπεί στην ενίσχυση της ικανότητας καταπολέμησης της τρομοκρατίας και των σοβαρών ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με τις αεροπορικές μεταφορές.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλίσει η Αλβανία την προστασία των **κρίσιμων υποδομών** με ευθυγράμμιση του νομικού της πλαισίου για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων με το κεκτημένο της ΕΕ, προσδιορισμό των βασικών κρίσιμων υποδομών και σχεδιασμό κριτηρίων για τη διαχείρισή τους, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κινδύνου.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει μεν κατοχυρώσει τις βασικές αρχές της **δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές, αστικές και εμπορικές υποθέσεις** στη νομοθεσία της, αλλά απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει το σχέδιο της Αλβανίας να κυρώσει τις εναπομένουσες σχετικές διεθνείς συμβάσεις στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία κύρωσε τον Φεβρουάριο του 2025 τη σύμβαση της Χάγης για την αναγνώριση και την εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (2019). Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να ενισχύσει τη διοικητική της ικανότητα προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ΕΕ όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές, αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, όσον αφορά τη **μετανάστευση**, η Αλβανία θέσπισε και εφαρμόζει ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική για τη μετανάστευση (2024-2030) και το σχετικό με αυτή σχέδιο δράσης (2024-2026), ευθυγραμμιζόμενη με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια που υπέβαλε η Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2022. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία θέσπισε εθνικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης, το οποίο καταρτίστηκε σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), με επαρκή προϋπολογισμό για την εφαρμογή του σε περίπτωση σημαντικού αριθμού αφίξεων μεταναστών και αιτούντων διεθνή προστασία. Η ΕΕ σημειώνει επίσης το σχέδιο της Αλβανίας να εγκρίνει τις αναγκαίες τροποποιήσεις στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης ώστε να ευθυγραμμιστεί με ορισμένες διατάξεις για την οικογενειακή επανένωση, με την ενιαία άδεια και με τις πρόσφατες αλλαγές που αφορούν την Μπλε Κάρτα της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ για την περαιτέρω ενίσχυση της καταπολέμησης της αντικανονικής μετανάστευσης. Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση της Αλβανίας στον αγώνα κατά της παράνομης διακίνησης μεταναστών, ιδίως στο πλαίσιο της παγκόσμιας συμμαχίας για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών, και υπογραμμίζει ότι η Αλβανία θα πρέπει να συνεχίσει τις εν εξελίξει προσπάθειές της σε όλα τα επίπεδα για την εξάρθρωση των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση μεταναστών. Στο πλαίσιο της εξέλιξης της μετανάστευσης εργατικού δυναμικού στην Αλβανία, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να αναπτύξει συνεργασία με τρίτες χώρες για την επανεισδοχή και αναμένει από την Αλβανία να ενισχύσει την επιθεώρηση εργασίας με στόχο την πρόληψη της καταναγκαστικής εργασίας και των επακόλουθων αντικανονικών μετακινήσεων προς την ΕΕ.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η συνεργασία της Αλβανίας με τα κράτη μέλη και τον Frontex για τις επιχειρήσεις επανεισδοχής και επιστροφής είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να εξασφαλίσει επαρκείς ικανότητες υποδοχής, ιδίως για τους ασυνόδευτους ανηλίκους, και να εφαρμόσει διαδικασίες επιστροφής σύμφωνα με την αναθεωρημένη νομοθεσία περί αλλοδαπών και το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία με τις χώρες καταγωγής όσον αφορά τις επιστροφές και την επανεισδοχή, μεταξύ άλλων μέσω αδιάλειπτης τεχνικής δραστηριοποίησης υψηλού επιπέδου, καθώς και μέσω της ανάπτυξης πρακτικής συνεργασίας στον τομέα της επανεισδοχής.

Η ΕΕ σημειώνει τη συνεργασία με τον EUAA για την ενίσχυση του εθνικού συστήματος ασύλου και υποδοχής μέσω της συνεχούς εφαρμογής της δεύτερης φάσης του χάρτη πορείας για τη συνεργασία που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2024. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να προβεί σε ποιοτική εφαρμογή της νομοθεσίας για το άσυλο και να αναπτύξει τις αναγκαίες πρόσθετες διοικητικές ικανότητες, εξασφαλίζοντας παράλληλα περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να προβαίνει σε συστηματικές παραπομπές στη διαδικασία ασύλου και να αυξήσει τον αριθμό και την ποιότητα των αποφάσεων σε υποθέσεις ασύλου. Η ΕΕ σημειώνει επίσης την προσωρινή ανάθεση εγκατάστασης υποδοχής για ασυνόδευτους ανηλίκους σε ΜΚΟ και υπενθυμίζει το σχέδιο της Αλβανίας περί διαχείρισης των αιτούντων άσυλο μέσω άμεσης κρατικής στήριξης και κρατικών υπηρεσιών. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να καθιερώσει μόνιμη λύση για την υποδοχή και τη στέγαση των ασυνόδευτων ανηλίκων, η οποία να συνάδει με τα πρότυπα της ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει ότι το ζήτημα των Αλβανών πολιτών που υποβάλλουν αβάσιμες αιτήσεις ασύλου στα κράτη μέλη της ΕΕ εξακολουθεί να απαιτεί συνεχείς και αδιάκοπες προσπάθειες.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η πολιτική θεωρήσεων της Αλβανίας δεν έχει ακόμη ευθυγραμμιστεί πλήρως με τον ενωσιακό κατάλογο τρίτων χωρών που υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η προσωρινή άρση των απαιτήσεων θεώρησης δεν συνάδει με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει σημειώσει κάποια πρόοδο προς την κατεύθυνση της ευθυγράμμισης της πολιτικής θεωρήσεων, εκφράζει δε ικανοποίηση για την έγκριση χάρτη πορείας προς την πλήρη ευθυγράμμιση, ενώ παράλληλα υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να διασφαλίσει την έγκαιρη εφαρμογή του καθώς η πλήρης ευθυγράμμιση της πολιτικής θεωρήσεων αποτελεί απαίτηση για την προσχώρηση στην ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι θα απαιτηθούν πρόσθετες τεχνικές προσαρμογές όσον αφορά τα πληροφορικά συστήματα της Αλβανίας, προκειμένου να συμμορφωθούν με το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS).

Όσον αφορά το **Σένγκεν και τα εξωτερικά σύνορα**, η ΕΕ σημειώνει την καλή και συνεχή επιχειρησιακή συνεργασία με τον Frontex για την επιτήρηση των συνόρων και την αντιμετώπιση του διασυνοριακού εγκλήματος μέσω της κοινής επιχείρησης που έχει αναπτυχθεί από το 2019 και τη συνεχή εφαρμογή της επικαιροποιημένης συμφωνίας του Ιουνίου 2024 περί καθεστώτος του Frontex. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι μέρος του κεκτημένου του Σένγκεν θα εφαρμοστεί στην Αλβανία μόνον έπειτα από απόφαση του Συμβουλίου για την άρση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα, αφού ολοκληρωθεί η εφαρμοστέα διαδικασία αξιολόγησης Σένγκεν σχετικά με την ετοιμότητα της Αλβανίας. Η ΕΕ αναμένει από την Αλβανία να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο του Σένγκεν και να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν κατά την προσχώρηση ή, κατά περίπτωση, κατά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία των σχετικών συστημάτων ή τη σύνδεση με αυτά, ιδίως το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), το VIS, το σύστημα εισόδου/εξόδου (ΣΕΕ), το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) και το πρόγραμμα καταχώρισης ταξιδιωτών (RTP). Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να εφαρμόζει την εθνική στρατηγική για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων (2021-2027) και εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση του αναθεωρημένου νόμου για τον κρατικό συνοριακό έλεγχο. Η ΕΕ σημειώνει τη συνεχή αύξηση του προσωπικού της Αστυνομίας Συνόρων από το 2020 και υπογραμμίζει ότι είναι ανάγκη να διατηρηθούν επαρκή επίπεδα στελέχωσης και επιχειρησιακών ικανοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ σημειώνει το σχέδιο της Αλβανίας να αντιμετωπίσει το υψηλό ποσοστό αποχώρησης υπαλλήλων στα σύνορα. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση σχεδίου δράσης Σένγκεν τον Ιανουάριο του 2026, το οποίο συνάδει με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, και καλεί την Αλβανία να το εφαρμόσει, μέσω νομικών αλλαγών και επενδύσεων στις υποδομές, τον εξοπλισμό, τη στελέχωση και την κατάρτιση που απαιτούνται.

Σε ό,τι αφορά την **παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ**, η ΕΕ σημειώνει το σχέδιο της Αλβανίας να επιδιώξει περαιτέρω ανταλλαγές πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συμφωνίες συνεργασίας για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία.

5. Οικονομικά κριτήρια

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία βρίσκεται σε καλό δρόμο για να καταστεί **λειτουργούσα οικονομία της αγοράς**. Η ΕΕ υπογραμμίζει τη συνεχιζόμενη ευρεία εγχώρια συναίνεση σχετικά με τα θεμελιώδη πεδία της οικονομικής πολιτικής, μεταξύ άλλων σχετικά με τον περιορισμένο ρόλο του κράτους στην οικονομία και την πολιτική δέσμευση για ελευθέρωση της αγοράς. Η ΕΕ αναγνωρίζει την πρόοδο των τελευταίων ετών, επισημαίνοντας παράλληλα ότι η χαμηλή ασφάλεια δικαίου, το υψηλό επίπεδο άτυπης οικονομικής δραστηριότητας, το χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης του χρηματοπιστωτικού τομέα, οι δυσκολίες όσον αφορά τόσο την επιβολή του δικαίου των συμβάσεων και των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας όσο και την καταχώριση τίτλων, οι ελλείψεις στη διαφάνεια και τη λογοδοσία των κρατικών επιχειρήσεων και τα κενά σε επίπεδο ευρύτερων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στον τομέα της διακυβέρνησης καθώς και οι ανησυχίες σχετικές με τη διαφθορά εξακολουθούν να περιορίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της οικονομίας της αγοράς, με αποτέλεσμα αργή σύγκλιση και ανάπτυξη που υπολείπεται του επιπέδου των δυνατοτήτων. Τα ζητήματα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν καλύτερα. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι το επιχειρηματικό περιβάλλον πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω μέσω ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ εγχώριων και ξένων φορέων προκειμένου να καταστεί η Αλβανία ελκυστικότερος επενδυτικός προορισμός. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη θέσπιση της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής εσόδων, δεδομένων των χαμηλών επιπέδων κινητοποίησης εσόδων, και ενθαρρύνει την εφαρμογή της για την αύξηση του επιπέδου κινητοποίησης εσόδων. Η ΕΕ τονίζει ότι η Αλβανία πρέπει να βελτιώσει την εφαρμογή του πλαισίου για τη διαχείριση των δημόσιων επενδύσεων. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να λάβει συστηματικά και διεξοδικά υπόψη τόσο τις συστάσεις πολιτικής της ΕΕ που περιέχονται στις διαδοχικές δέσμες διεύρυνσης όσο και τις κατευθύνσεις πολιτικής που έχουν συμφωνηθεί από κοινού στο πλαίσιο των κοινών συμπερασμάτων του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και των περιφερειακών εταίρων, καθώς και τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων του σχεδίου ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια. Η ΕΕ τονίζει ότι μια πλήρης και ολοκληρωμένη εφαρμογή τέτοιων μεταρρυθμίσεων θα βοηθήσουν την Αλβανία να εκπληρώσει τα κριτήρια της λειτουργούσας οικονομίας της αγοράς και να εξασφαλίσει τη δυνατότητα λειτουργίας των επιχειρήσεων σε ένα προβλέψιμο περιβάλλον με γνώμονα το κράτος δικαίου και ίσους όρους ανταγωνισμού. Η Αλβανία πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει τις διαταραχές που εξακολουθούν να υφίστανται στους τομείς των ακινήτων και της οικοδομικής βιομηχανίας λόγω διαφθοράς, ελλειπών τίτλων δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, αδυναμιών στο νομικό πλαίσιο και μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία καταγράφει πρόοδο ως προς **την ικανότητά της να ανταπεξέρχεται σε ανταγωνιστικές πιέσεις και στις δυνάμεις της αγοράς** στο πλαίσιο της Ένωσης. Παρά τα σημαντικά κενά που εξακολουθούν να υπάρχουν σε περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο, η ΕΕ υπογραμμίζει ότι οι υποδομές ενέργειας και μεταφορών και η ψηφιοποίηση της οικονομίας της Αλβανίας έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι το επίπεδο των επενδύσεων σε όλους τους τομείς των υλικών υποδομών πρέπει να παραμείνει υψηλό, σε συνδυασμό με βελτιωμένη διαχείριση των δημόσιων επενδύσεων και συμβάσεων, μεταξύ άλλων με έμπρακτη διασφάλιση δίκαιης και ανταγωνιστικής ανάθεσης, μεταρρυθμίσεις σε επίπεδο διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων της καταπολέμησης της διαφθοράς, και ενίσχυση της κυβερνοανθεκτικότητας. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της, την οποία επί του παρόντος παρεμποδίζουν η έλλειψη επιχειρηματικής και τεχνολογικής τεχνογνωσίας, οι μη καλυπτόμενες ανάγκες επένδυσης στην ανθρώπινη ανάπτυξη και οι σταθερά χαμηλές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, μέσω ποιοτικότερων και υψηλότερων επιπέδων εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων, μεταξύ άλλων και στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), καθώς και μέσω κινήτρων για επενδύσεις στην έρευνα και την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να αυξήσει την κάλυψη και την επάρκεια της κοινωνικής προστασίας και της ασφάλισης υγείας ώστε να μειωθεί το ποσοστό του πληθυσμού που διατρέχει κίνδυνο φτώχειας, προκειμένου να καταστεί δυνατή η χωρίς αποκλεισμούς και κοινωνικά ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη.

* * *

Λαμβάνοντας υπόψη την πορεία των προετοιμασιών της Αλβανίας, η ΕΕ σημειώνει, με δεδομένο ότι η Αλβανία πρέπει να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα που καλύπτονται από την ομάδα κεφαλαίων 1 — «Θεμελιώδη πεδία» και την εφαρμογή αυτών, καθώς και όσον αφορά τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στις ετήσιες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στον πολιτικό διάλογο μεταξύ της ΕΕ και της Αλβανίας, και με την επιφύλαξη τυχόν πρόσθετων προϋποθέσεων που έχουν προσδιοριστεί στα επιπλέον κριτήρια αξιολόγησης που έχουν καθοριστεί για την ομάδα κεφαλαίων 1, ότι τα κεφάλαια και η εν λόγω ομάδα κεφαλαίων μπορούν να κλείσουν προσωρινά μόνον εφόσον η ΕΕ συμφωνήσει ότι πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης για το κλείσιμό τους:

Σε οριζόντιο επίπεδο για την ομάδα κεφαλαίων 1, η Αλβανία διασφαλίζει τη σταθερή εφαρμογή των χαρτών πορείας της και την παρακολούθησή τους με δυνατότητα πρόσβασης του κοινού, μέσω στιβαρού και διεπιστημονικού μηχανισμού, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην επάρκεια των ανθρώπινων και χρηματοοικονομικών πόρων, τη θεσμική ικανότητα, την τήρηση των καθορισμένων χρονικών προθεσμιών και σε έναν διεξοδικό και χωρίς αποκλεισμούς διάλογο με όλους τους συμφεροντούχους· ιδίως όσον αφορά:

- τον χάρτη πορείας για το κράτος δικαίου, μεταξύ άλλων με την εκπλήρωση των κριτηρίων αξιολόγησης που ορίζονται στα κεφάλαια 23 και 24·
- τον χάρτη πορείας για τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, διασφαλίζοντας την ύπαρξη σταθερών και εδραιωμένων δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών, μεταξύ άλλων για τη διεξαγωγή εκλογών, σε πλήρη συμφωνία με τις συστάσεις του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, διασφαλίζοντας την λογοδοσία και την αποτελεσματικότητα, συμπεριλαμβανομένων της εποπτείας και άλλων λειτουργιών της Συνέλευσής της, και συνεχίζοντας την ενίσχυση του περιβάλλοντος που ευνοεί την κοινωνία των πολιτών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
- τον χάρτη πορείας για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, επιδεικνύοντας συνεπή και επαληθεύσιμη πρόοδο σε όλους τους τομείς του στρατηγικού πλαισίου για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, διασφαλίζοντας την αποδοτική και αποτελεσματική οργάνωσή του σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης και του συντονισμού πολιτικής, της διαχείρισης των δημόσιων υπηρεσιών και των ανθρώπινων πόρων, σαφώς καθορισμένων εσωτερικών και εξωτερικών μηχανισμών λογοδοσίας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και σύμφωνα με μια προσέγγιση με βάση τα δικαιώματα, της παροχής υπηρεσιών και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.

Κεφάλαιο 23 – Δικαστικό σύστημα και θεμελιώδη δικαιώματα

Η Αλβανία υλοποιεί περαιτέρω την οικεία συνολική μεταρρύθμιση της δικαιοσύνης, αξιοποιώντας τα επιτεύγματα ώστε να διασφαλίσει πλήρως την αμεροληψία, την ανεξαρτησία, τη λογοδοσία, τον επαγγελματισμό, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος. Συγκεκριμένα, η Αλβανία θα εκπληρώσει αυτό το κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου μόλις επιτύχει τα εξής:

- διασφάλιση της συνεχούς εφαρμογής της μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης σύμφωνα με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ώστε να διαφυλάσσονται η **ανεξαρτησία, η αμεροληψία, η ακεραιότητα και η αποτελεσματικότητα** του δικαστικού συστήματος, μεταξύ άλλων μέσω της συνεπούς εφαρμογής των αρχών της ακεραιότητας, της αξιοκρατίας και της διαφάνειας των αυτοδιοικούμενων οργάνων του δικαστικού σώματος, μεταξύ άλλων κατά τον διορισμό των μελών τους·
- εδραίωση **λογοδοσίας και ακεραιότητας** σε όλες τις βαθμίδες του δικαστικού συστήματος, μέσω της συστηματικής και σταθερής πραγματοποίησης αξιοκρατικών και διεπόμενων από διαφάνεια διορισμών, μεταθέσεων και προαγωγών δικαστών και εισαγγελέων, καθώς και της επαρκούς ικανότητας του Ανώτατου Δικαστικού Επιθεωρητή, του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και του Ανώτατου Εισαγγελικού Συμβουλίου, ιδίως για τη διενέργεια έγκαιρων αξιολογήσεων, καθώς και συστηματικών και ενδεδειγμένων επαληθεύσεων των δημοσιοποιήσεων περιουσιακών στοιχείων, κατά τρόπο απολύτως σύμφωνο με τα υψηλότερα πρότυπα που καθορίζονται με τον έλεγχο· και μέσω της περαιτέρω διασφάλισης και ενίσχυσης της συστημικής ανθεκτικότητας του δικαστικού συστήματος έναντι προσπαθειών αθέμιτων εσωτερικών και εξωτερικών παρεμβάσεων και επιρροών, με την αποτελεσματική εφαρμογή και την περαιτέρω ενίσχυση των υφιστάμενων μηχανισμών για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών, χωρίς να παραγνωρίζεται ότι η Αλβανία πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας της απέχουν από αθέμιτες παρεμβάσεις στους δικαστικούς θεσμούς για την εκτέλεση των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου και να εφαρμόζει τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ιδίως εκείνα που ορίζονται από την Επιτροπή της Βενετίας σχετικά με τις αποφάσεις περί ασυλίας·

- διασφάλιση της **ποιότητας** του δικαστικού συστήματος σε βάθος χρόνου, μεταξύ άλλων με την περαιτέρω μείωση του όγκου των εκκρεμών αξιολογήσεων, διεκπεραιώνοντας τα τρία τέταρτα των προβλέψεων ετήσιου σχεδιασμού με βάση αντικειμενικά κριτήρια με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία, υποστηριζόμενων από ενοποιημένες στατιστικές, διασφαλίζοντας την έγκαιρη δημοσίευση αιτιολογημένων αποφάσεων και διατηρώντας επαρκείς πόρους ώστε η ενισχυμένη Σχολή Δικαστών να λειτουργεί σύμφωνα με τα ενωσιακά και ευρωπαϊκά πρότυπα, ιδίως όσον αφορά την ακεραιότητα και την ποιότητα στην πρόσληψη προσωπικού, την επιλογή υποψηφίων και την παρεχόμενη κατάρτιση·
- διασφάλιση της **αποτελεσματικότητας** και των επιδόσεων των δικαστηρίων και των εισαγγελικών αρχών με την πλήρωση του 75 % περίπου των κενών θέσεων δικαστικών λειτουργών, την περαιτέρω μείωση του χρόνου εκδίκασης και την ελάττωση του όγκου των εκκρεμών υποθέσεων, ιδίως μέσω της αύξησης των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, με στόχο τη σημαντική βελτίωση της ποιότητας των δικαστικών υποδομών και της ασφάλειας των ατόμων και τη διασφάλιση επαρκούς αριθμού δικαστών και νομικών συμβούλων, σε ευθυγράμμιση με τον μέσο όρο της ΕΕ, μέσω της δημιουργίας και της συνεπούς χρήσης ενός εύρυθμα λειτουργούντος **ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης υποθέσεων** και με διασφάλιση της ευρύτερης και καταλληλότερης χρήσης της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

Η Αλβανία εφαρμόζει στιβαρά και αποτελεσματικά συστήματα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της μείζονος διαφθοράς. Συγκεκριμένα, η Αλβανία θα εκπληρώσει αυτό το κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου μόλις επιτύχει τα εξής:

- περαιτέρω ενίσχυση και διασφάλιση επαρκών **επιχειρησιακών ικανοτήτων**, βελτίωση των υποδομών και αύξηση των ανθρώπινων και χρηματοοικονομικών πόρων των εξειδικευμένων φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς και των τακτικών δικαστικών οργάνων για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ιδίως όσον αφορά πολύπλοκες υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών ερευνών·

- επίδειξη διαχρονικού **ιστορικού** σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τις έρευνες, τις διώξεις και τις τελικές καταδικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα, ιδίως σε ανώτερο επίπεδο, διατηρώντας ένα νομικό πλαίσιο που στηρίζει αποτελεσματικά την καταπολέμηση της διαφθοράς και διασφαλίζοντας την πλήρη συνεργασία των δημόσιων αρχών·
- δημιουργία ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά την κατάσχεση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης μιας αξιόπιστης και συνεπούς πρακτικής για τη διενέργεια παράλληλων χρηματοοικονομικών ερευνών κατά την εξέταση υποθέσεων διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της μείζονος διαφθοράς·
- εδραίωση στιβαρού **πλασίου πρόληψης της διαφθοράς**, μεταξύ άλλων με την αποτελεσματική εφαρμογή και παρακολούθηση της πρόσφατα εγκριθείσας πολυετούς στρατηγικής στους πλέον ευάλωτους τομείς, των νομοθετικών μέτρων, καθώς και όλων των εκκρεμών συστάσεων των GRECO/ODIHR· περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των επαληθεύσεων των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων και δημιουργία διαχρονικού ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τις προληπτικές διοικητικές έρευνες και τις αποτρεπτικές κυρώσεις, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας ένα ιστορικό σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τις προληπτικές και ποιοτικές παραπομπές στις εισαγγελικές αρχές, ιδίως στο SPAK, και επίδειξη επιμελούς επακολούθησης από τις αρμόδιες αρχές.

Η Αλβανία προστατεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα τόσο στη νομοθεσία όσο και στην πράξη και είναι πλήρως προετοιμασμένη να εφαρμόσει τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλο σχετικό κεκτημένο της ΕΕ, καθώς και τα σχετικά διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα. Συγκεκριμένα, η Αλβανία θα εκπληρώσει αυτό το κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου μόλις επιτύχει τα εξής:

- διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με την αύξηση της ικανότητας των ανεξάρτητων φορέων για τα θεμελιώδη δικαιώματα, καθώς και της εφαρμογής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών που ορίζονται στην **Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**, στα πρωτόκολλά της και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου· επίτευξη ικανοποιητικής εφαρμογής των συστάσεων των διεθνών φορέων παρακολούθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης**·

- διασφάλιση της περαιτέρω προστασίας της **ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης**, εγκρίνοντας και εφαρμόζοντας κατά τρόπο αποτελεσματικό και από μια συνολική μεταρρύθμιση, συμπεριλαμβανομένου του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, σε πλήρη ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ, τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τις βέλτιστες πρακτικές και τις συστάσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής και των μέσων ενημέρωσης, τη διαφάνεια της ιδιοκτησίας και της χρηματοδότησης, καθώς και την ασφάλεια των δημοσιογράφων, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους κατάργησης των ποινικών διατάξεων για τη δυσφήμιση και της πλήρους ευθυγράμμισης των αστικών πτυχών της δυσφήμισης με τα ευρωπαϊκά πρότυπα·
- περαιτέρω ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων του επιτρόπου για την προστασία από τις διακρίσεις, σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ και τα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα· εφαρμογή νομοθεσίας που ευθυγραμμίζεται με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας της ΕΕ για τον καθορισμό προτύπων για τους φορείς ισότητας, καθώς και με ευρωπαϊκά πρότυπα που αφορούν την **απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα των φύλων** και την καταπολέμηση της σεξουαλικής και έμφυλης βίας· περαιτέρω σεβασμός, προστασία και πραγμάτωση της πλήρους και ισότιμης απόλαυσης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα· διατήρηση αποτελεσματικών μηχανισμών έννομης προστασίας και παροχής βοήθειας στα θύματα βίας, ως επί το πλείστον μέσω δημόσιας χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού σχεδιασμού·
- ενίσχυση του συστήματος **προστασίας των παιδιών**, με γνώμονα το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα παιδιά που στερούνται τη γονική φροντίδα ή τα παιδιά με αναπηρία, ιδίως με την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την εναλλακτική οικογενειακή φροντίδα, μεταξύ άλλων εξασφαλίζοντας την εναρμόνισή της με την ισχύουσα νομοθεσία, με σκοπό την ολοκλήρωση της αποϊδρυματοποίησης· αύξηση των προσπαθειών για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των **ατόμων με αναπηρία**, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη σημαντική πρόοδο προς την αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία και την προσβασιμότητα· διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της χρηματοδότησης και της θεσμικής ικανότητας στους τομείς της προστασίας του παιδιού και των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία·

- διασφάλιση της ύπαρξης αποδοτικού και διαφανούς συστήματος καταχώρισης και ολοκληρωμένης διαχείρισης ακινήτων, το οποίο θα εγγυάται την έγκαιρη έκδοση σαφών και ασφαλών τίτλων ιδιοκτησίας· ψηφιοποίηση και προσεκτική επικαιροποίηση όλων των κτηματολογικών δεδομένων, περιλαμβανομένων των τίτλων ιδιοκτησίας και των κτηματολογικών χαρτών, ώστε να διαγράφονται με συστηματικό τρόπο αλληλεπικαλυπτόμενα ή ανακριβή δεδομένα, με την πρώτη διαδικασία καταχώρισης να έχει ολοκληρωθεί σύμφωνα με τις σχετικές δεσμεύσεις της Αλβανίας, όπως έχουν αναληφθεί στον χάρτη πορείας για το κράτος δικαίου, και να αποτελεί αντικείμενο τακτικής παρακολούθησης. περαιτέρω μείωση της συσσώρευσης εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων ιδιοκτησίας και αποτελεσματική και έγκαιρη εκτέλεση από τις αρμόδιες αρχές όλων των δικαστικών αποφάσεων, ιδίως των τελικών δικαστικών αποφάσεων, που αναγνωρίζουν το δικαίωμα ιδιοκτησίας του πρώην ιδιοκτήτη, ώστε να τερματιστούν έτσι οι παρατεταμένες καταστάσεις μη εκτέλεσης· το ίδιο ισχύει και για τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο πεδίο αυτό· διασφάλιση της πλήρους τήρησης της νόμιμης διαδικασίας σε περιπτώσεις απαλλοτρίωσης και αφαίρεσης ακινήτων·
- διασφάλιση της πλήρους και ουσιαστικής εφαρμογής του νόμου για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων και του σχετικού παράγωγου δικαίου, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της και τα ευρωπαϊκά πρότυπα, μεταξύ άλλων ενισχύοντας την ικανότητα και τους πόρους για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, ιδίως της Επιτροπής Εθνικών Μειονοτήτων·
- διασφάλιση πλήρους ευθυγράμμισης του νομοθετικού της πλαισίου με το κεκτημένο της ΕΕ για τα **δικαιώματα ιθαγένειας**, μεταξύ άλλων με την κατάργηση της νομικής βάσης που επιτρέπει την ανάπτυξη προγράμματος χορήγησης ιθαγένειας σε επενδυτές σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ.

Κεφάλαιο 24 - Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια

Η Αλβανία εφαρμόζει ένα στιβαρό και αποτελεσματικό σύστημα για την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος. Συγκεκριμένα, η Αλβανία θα εκπληρώσει αυτό το κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου μόλις επιτύχει τα εξής:

- ευθυγράμμιση του νομικού της πλαισίου με το κεκτημένο της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της ποινικοποίησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και συνέχιση της εφαρμογής σταθερού στρατηγικού πλαισίου σε αυτούς τους τομείς σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ·
- εδραίωση ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τις έρευνες, τις διώξεις και τις τελικές καταδικαστικές αποφάσεις σε όλους τους τομείς του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος (συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων, των πυροβόλων όπλων, των ναρκωτικών, της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, του κυβερνοεγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μεταξύ άλλων ως αυτοτελούς αδικήματος), —το οποίο να αποδεικνύεται από πρόσφατα και λεπτομερή στατιστικά στοιχεία·
- επίδειξη προορατικής και αποτελεσματικής προσέγγισης ως προς την επιβολή της εγχώριας και διεθνούς νομοθεσίας και τη δικαστική συνεργασία με βάση βελτιωμένη μεθοδολογία έρευνας για τη διεκπεραίωση πολύπλοκων ποινικών υποθέσεων και την περαιτέρω εφαρμογή μέτρων διασφάλισης της ακεραιότητας, μεταξύ άλλων μέσω συνεχών και διεξοδικών ερευνών από την υπηρεσία εποπτείας της αστυνομίας, αξιοκρατικών και διεπόμενων από διαφάνεια διορισμών, καθώς και της επαγγελματικής εξέλιξης εντός των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, ιδίως της αστυνομίας·
- εδραίωση ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά την κατάσχεση και την οριστική δήμευση περιουσιακών στοιχείων —το οποίο να αποδεικνύεται από πρόσφατα και λεπτομερή στατιστικά στοιχεία— μεταξύ άλλων μέσω ενός πλήρως λειτουργικού διοργανικού συστήματος γύρω από την υπηρεσία ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την ιχνηλάτηση, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, τη διαχείριση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ και με επαρκείς ανθρώπινους και χρηματοοικονομικούς πόρους·
- συνέχιση της επίδειξης αξιόπιστης και συνεκτικής πρακτικής συστηματικής διενέργειας χρηματοοικονομικών ερευνών —η οποία να αποδεικνύεται από πρόσφατα και λεπτομερή στατιστικά στοιχεία— κατά την αντιμετώπιση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·

- επαρκή εφαρμογή ολοκληρωμένης, ειδικής ανά φύλο και επικεντρωμένης στα θύματα προσέγγισης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με τη δημιουργία νομικού, θεσμικού και επιχειρησιακού πλαισίου σύμφωνα με το κεκτημένο της ΕΕ, εδραίωση ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά την προορατική εξάρθρωση δικτύων εμπορίας ανθρώπων με έμφαση στις γυναίκες και τα κορίτσια, και πλήρη εφαρμογή του Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς χάρη σε ενισχυμένες ικανότητες για τον εντοπισμό, την αναγνώριση και την παροχή στέγασης, προστασίας, βοήθειας και στήριξης στα υφιστάμενα και δυνητικά θύματα.

Η Αλβανία επιδεικνύει σταθερά και ουσιαστικά αποτελέσματα όσον αφορά τη συνεργασία στον τομέα των ναρκωτικών. Συγκεκριμένα, η Αλβανία θα εκπληρώσει αυτό το κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου μόλις επιτύχει τα εξής:

- ευθυγράμμιση του νομικού της πλαισίου και του πλαισίου της πολιτικής της για τα ναρκωτικά με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για την τακτική επικαιροποίηση του καταλόγου νέων ψυχοδραστικών ουσιών και πρόδρομων ουσιών ναρκωτικών, και αποτελεσματική εφαρμογή των διεθνών υποχρεώσεών της·
- θέσπιση και εφαρμογή εθνικής στρατηγικής για τα ναρκωτικά, με παράλληλη διασφάλιση της πλήρους επιχειρησιακής λειτουργίας του εθνικού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και του εθνικού παρατηρητηρίου για τα ναρκωτικά με βάση ένα ολοκληρωμένο και θεσμοθετημένο δίκτυο εγχώριων και διεθνών εταίρων·
- εδραίωση ιστορικού σταθερά ικανοποιητικών επιδόσεων όσον αφορά τις κατασχέσεις ναρκωτικών, την καταστροφή και τη δήμευση των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων —το οποίο να αποδεικνύεται από πρόσφατα και λεπτομερή στατιστικά στοιχεία— και αυστηρή επιβολή διασφαλίσεων για την πρόληψη της εκτροπής προϊόντων κατά την εφαρμογή της νόμιμης καλλιέργειας κάνναβης.

Η Αλβανία εφαρμόζει ένα στιβαρό και αποτελεσματικό σύστημα για την καταπολέμηση και την πρόληψη της τρομοκρατίας, της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού, καθώς και για την προστασία των κρίσιμων υποδομών. Συγκεκριμένα, η Αλβανία θα εκπληρώσει αυτό το κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου μόλις επιτύχει τα εξής:

- διασφάλιση της ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ του νομικού πλαισίου και του πλαισίου πολιτικής της για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου και για την προστασία των κρίσιμων υποδομών και οντοτήτων, με γνώμονα τις αρχές της πρόβλεψης, της πρόληψης, της προστασίας και της εκ των υστέρων αντιμετώπισης·
- έγκριση εθνικού χάρτη πορείας για την εφαρμογή του κοινού σχεδίου δράσης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεμισμού για τα Δυτικά Βαλκάνια και διασφάλιση της διαρκούς εφαρμογής του.

Η Αλβανία παράγει σταθερά και ουσιαστικά αποτελέσματα στους τομείς της νόμιμης και αντικανονικής μετανάστευσης και του ασύλου καθώς και σε ζητήματα που σχετίζονται με το κεκτημένο, την πολιτική θεωρήσεων και τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων Σένγκεν, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια. Συγκεκριμένα, η Αλβανία θα εκπληρώσει αυτό το κριτήριο αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου μόλις επιτύχει τα εξής:

- συνεχή διασφάλιση επαρκών και σταθερών ικανοτήτων διαχείρισης των συνόρων και κατάλληλη στελέχωση για την αποτελεσματική διαχείριση των μικτών μεταναστευτικών ροών —συμπεριλαμβανομένων της αποδεδειγμένης ικανότητας ορθού ελέγχου των συνόρων της, επαρκών συνοριακών ικανοτήτων και ικανοτήτων υποδοχής— καθώς και απτών αποτελεσμάτων όσον αφορά την καταπολέμηση των αντικανονικών διελεύσεων των συνόρων, τη δίωξη και την εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση μεταναστών, και την αποτελεσματική διεθνή συνεργασία, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις επιστροφές και την επανεισδοχή·
- διασφάλιση της συνεχούς εφαρμογής του σχεδίου δράσης Σένγκεν με σκοπό την αποτελεσματική προετοιμασία για την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν κατά την προσχώρηση ή, κατά περίπτωση, κατά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν·

- πλήρη ευθυγράμμιση της οικείας πολιτικής θεωρήσεων με εκείνη της ΕΕ, ιδίως με τον τερματισμό της πρακτικής της έκδοσης εποχικών θεωρήσεων και με την ευθυγράμμιση των καταλόγων των χωρών των οποίων οι πολίτες υπέχουν υποχρέωση θεώρησης και των χωρών των οποίων οι πολίτες απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή κατά την είσοδο με τους καταλόγους της ΕΕ, εφαρμόζοντας πλήρως τον χάρτη πορείας για την ευθυγράμμιση της πολιτικής θεωρήσεων που εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2025.
- διασφάλιση της ύπαρξης λειτουργικού συστήματος ασύλου σύμφωνα με το πλέον πρόσφατο κεκτημένο της ΕΕ, επαρκών ικανοτήτων για την ταυτοποίηση και την παραπομπή ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, σημαντικής αύξησης της ποιότητας και του αριθμού των αποφάσεων χορήγησης διεθνούς προστασίας και κατάλληλης ικανότητας υποδοχής, συμπεριλαμβανομένων χωριστών εγκαταστάσεων για ασυνόδευτους ανηλίκους.

Οικονομικά κριτήρια

Η Αλβανία πληροί το κριτήριο που ορίζει ότι πρέπει να συνιστά λειτουργούσα οικονομία της αγοράς. Η Αλβανία εξακολουθεί να ενισχύει και να διασφαλίζει ένα σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον που οδηγεί σε θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων και ξένων φορέων, αυξημένη διαφάνεια και λογοδοσία των κρατικών επιχειρήσεων, μείωση της άτυπης οικονομικής δραστηριότητας και προβλέψιμο δημοσιονομικό πλαίσιο που διασφαλίζει τη φορολογική συμμόρφωση και μειώνει τη φοροδιαφυγή.

* *

Η παρακολούθηση της προόδου ως προς την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα καθώς και ως προς την εφαρμογή τους θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των ειδικών ζητημάτων που αναφέρονται ανωτέρω προκειμένου να εξασφαλιστούν η διοικητική ικανότητα της Αλβανίας, η ικανότητά της να ολοκληρώσει τη νομική ευθυγράμμιση σε όλους τους τομείς της παρούσας ομάδας κεφαλαίων, καθώς και η περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις σχέσεις της παρούσας ομάδας κεφαλαίων με άλλες ομάδες διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Η τελική αποτίμηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ και τα συναφή ευρωπαϊκά πρότυπα καθώς και της ικανότητάς της για την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού μπορεί να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις της παρούσας ομάδας κεφαλαίων και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Με βάση όλες τις ανωτέρω εκτιμήσεις, η Διάσκεψη θα πρέπει να επανέλθει στην παρούσα ομάδα κεφαλαίων σε εύθετο χρόνο.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κεκτημένο της ΕΕ μεταξύ της 2ας Οκτωβρίου 2024 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.